

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS MOKINIŲ SVEIKATA 2016 METAIS

PARENGĖ:

*Monika Steponkienė
Visuomenės sveikatos specialistė*

Gargždai, 2017

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

SVEIKATOS PATIKRINIMAI

Pagal 2011 m. rugpjūčio 10 dienos Sveikatos apsaugos ministro įsakymą Nr. V-773, pagal patvirtintą Lietuvos higienos normą HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, mokiniai iki 18 metų ugdymo procese gali dalyvauti tik pasitikrinę sveikatą ir pateikę vaiko sveikatos pažymėjimą (forma Nr. 027-1/a), išduotą ne anksčiau kaip prieš metus. Naujoje mokykloje pradėję mokytis mokiniai vaiko sveikatos pažymėjimą (forma Nr. 027-1/a) turi pateikti iki einamųjų metų rugsėjo 15 d.

Mokiniai kasmet pristato sveikatos pažymėjimus (statistinė apskaitos forma Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“) visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, dirbantiems ugdymo įstaigose, iš asmens sveikatos priežiūros įstaigų (ASPĮ). Suprantama, kad elektroninės sveikatos paslaugų bendradarbiavimo ir infrastruktūros informacinė sistema (ESPBI IS) iš karto negali apimti visų Lietuvos Respublikoje esančių asmens sveikatos priežiūros gydymo įstaigų, todėl dalis formų Nr. 027-1/a į mokyklas yra pristatomos popieriniu formatu. Nuo 2016 m. ugdymo įstaigose dirbantys sveikatos priežiūros specialistai mokinių sveikatos pažymėjimus veda į bendrą Lietuvos mastu sukurtą vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (VSS IS), siekiant sistemingo vaikų sveikatos būklės stebėjimo ir kryptingo sveikatos politikos formavimo.

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS MOKINIŲ SVEIKATOS RODIKLIŲ SUVESTINĖ 2016 METAIS

N - absoliutus asmenų skaičius.

Rodiklio reikšmė savivaldybėje - skaitinė rodiklio reikšmė pasirinktoje savivaldybėje.

Min - minimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose.

Max - maksimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose.

Rodiklio reikšmė Lietuvoje – skaitinė rodiklio reikšmė Lietuvoje.

Vaizdavimas - pateikiama linija nurodo rodiklio reikšmių pasiskirstymą savivaldybėje pagal kvartilius (žalia spalva paryškinta sritis, kuri apima 50% reikšmių). **Atskirai vertikalia linija rodiklio reikšmė Lietuvoje, o apskritimu – rodiklio reikšmė savivaldybėje.**

Pokytis - pateikiama skaitinė savivaldybės rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama su „+“ ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais ir „-“, jei sumažėjo. Rodiklio pokytis bus pateikiamas rausva spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme ir balta, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praeitų metų rodiklio reikšme.

NA – per maža imtis patikimam pokyčiui skaičiuoti.

Fizinio ugdymo grupės

2016 m. 88,7 proc. Klaipėdos rajono mokinių dalyvavo ugdymo veikloje be jokių apribojimų, panašus procentas Lietuvoje – 88,3 proc. Pagrindinei fizinio ugdymo grupei priklausė 88 proc. mokinių, parengiamajai – 4,9 proc., specialiajai – 0,9 proc. mokinių.

Kūno masės indeksas

Klaipėdos rajone daugiau nei pusė pasitikrinusių mokinių turėjo normalų svorį (~ 65,9 proc.), mažiau nei penktadalis pasitikrinusių turėjo antsvorį ar nutukimą (~ 18,5 proc.). Lietuvoje panašus procentas mokinių turėjo per didelį kūno svorį – apie 17,8 proc.

Dantų būklė

Dantų ėduonies intensyvumo rodiklis (KPI) – dantų ėduonies intensyvumo rodiklis, išreiškiamas ėduonies pažeistų (kariozinių, plombuotų ir išrautų) dantų skaičiumi, tenkančiu vienam asmeniui. 2016 m. 85,3 proc. Klaipėdos r. mokinių turėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų (2015 m. 82,9 proc., 2014 m. 82,5 proc.). 2016 m. Klaipėdos r. mokinių KPI buvo vidutinis – 3,59 (2015 m. Klaipėdos r. mokinių KPI buvo aukštas – 4,6).

Klaipėdos rajone 38,1 proc. mokinių turėjo per aukštą KPI indeksą, Lietuvoje – 36,6 proc. 2016 m. Klaipėdos rajone nuo 7 iki 10 klasės mokiniai turėjo daugiausia nuolatinių dantų, kurie buvo pažeisti ėduonies. Kas penktas mokinys turėjo pavienių dantų sąkandžio patologiją, kas 9 vaikas – žandikaulių patologiją.

1 lent. Mokinių sveikatos rodikliai 2016 m.

- Statistiškai reikšmingai mažesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje
- Statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje
- Rodiklis statistiškai reikšmingai nesiskiria, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

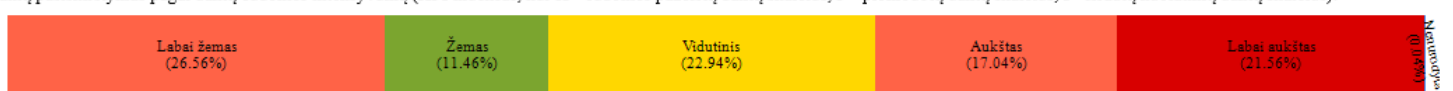
Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praeitų metų
1.	Vaikų, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, dalis (%)	4516	88.72	50.00	97.99	88.30		NA
2.	Vaikų, turinčių per didelį KMI, dalis (%)*	942	18.51	0.00	28.30	17.78		NA
3.	Vaikų, turinčių sutrikusią regą, dalis (%)	2126	41.77	14.29	76.06	31.87		NA
4.	Vaikų turinčių per aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)**	1851	38.13	11.59	100.00	36.55		NA
5.	Socialiai remiamų vaikų skaičius (1000 vaikų)	133	19.10	3.86	93.46	30.50		NA

Pastaba. 1-4 rodiklis apima tik tuos vaikus, kurie ugdymo įstaigai pristatė Formą Nr. 027-1/a. 5 rodiklis apima visus ugdymo įstaigas lankančius vaikus.

*Vaikų pasiskirstymas pagal kūno masės indekso grupes:

**Vaikų pasiskirstymas pagal dantų ėduonies intensyvumą (KPI indeksas, kur K - ėduonies pažeistų dantų skaičius, P - plombuotų dantų skaičius, I - išrautų nuolatinių dantų skaičius):

Labai žemas KPI mažesnis nei 1,2; žemas KPI siekia 1,2-2,6; vidutinis KPI siekia 2,7-4,4; aukštas KPI siekia 4,5-6,5; labai aukštas KPI siekia >6,5.

SVEIKATOS SUTRIKIMAI

Regos sutrikimai

Kas antras mokinys Klaipėdos rajone turėjo regos sutrikimą ir tokių mokinių buvo daugiau palyginus su Lietuva (Klaipėdos rajone – 41,8 proc., Lietuvoje – 31,9 proc.).

Kraujo, kraujodaros organų sutrikimai ir kraujotakos sistemos ligos

2016 m. tiek Klaipėdos rajone, tiek Lietuvoje nustatyta panašiai atvejų, kuomet nustatytas ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais (~ 2 atvejai 1000 vaikų). Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis statistiškai reikšmingai mažesnis Klaipėdos rajone palyginus su Lietuvos reikšme. Palyginus su 2015 metais, Klaipėdos rajone ligotumas kraujotakos sistemos ligomis statistiškai reikšmingai sumažėjo.

Psichikos ir elgesio sutrikimai, nervų sistemos ligos

2016 m. ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais, nervų sistemos ligomis tiek Klaipėdos rajone, tiek Lietuvoje statistiškai reikšmingai nesiskiria. Klaipėdos rajone buvo 100 vaikų, kurie sirgo psichikos ir elgesio sutrikimais ir 72 vaikai, sergantys nervų sistemos ligomis. Palyginus su 2015 metais, Klaipėdos rajone ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais statistiškai reikšmingai padidėjo, o ligotumas nervų sistemos ligomis atvirkščiai – sumažėjo.

Odos ir poodžio ligos

2016 m. ligotumas odos ir poodžio ligomis tiek Klaipėdos rajone, tiek Lietuvoje statistiškai reikšmingai nesiskiria (~ 23 atvejai 1000 vaikų ir 20 atvejų 1000 vaikų). Palyginus su 2015 m., Klaipėdos rajone ligotumas odos ir poodžio ligomis padidėjo.

Jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligos

2016 m. ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis tiek Klaipėdos rajone, tiek Lietuvoje statistiškai reikšmingai nesiskiria (~22 atvejai 1000 vaikų ir 19 atvejų 1000 vaikų). Palyginus su preitais metais, Klaipėdos rajone ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis statistiškai reikšmingai padidėjo.

Virškinimo, endokrininės sistemos ligos

2016 m. virškinimo sistemos ligomis sirgo 447 vaikai, Klaipėdos rajone rodiklio reikšmė statistiškai reikšmingai didesnė palyginus su Lietuvos reikšme. Palyginus su preitais metais, Klaipėdos rajone ligotumas virškinimo sistemos ligomis statistiškai reikšmingai padidėjo. Ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis tiek Klaipėdos rajone, tiek Lietuvoje nesiskiria – 11 atvejų 1000 vaikų. Palyginus su 2015 metais, Klaipėdos rajone ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis statistiškai reikšmingai sumažėjo.

Kvėpavimo sistemos ligos

2016 m. sergančių vaikų kvėpavimo sistemos ligomis statistiškai reikšmingai buvo daugiau Klaipėdos nei Lietuvoje (320 atvejų ir 203 atvejai 1000 vaikų). Palyginus su preitais metais, Klaipėdos rajone ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis statistiškai reikšmingai padidėjo.

Akies ir jos priedinių organų, ausies ir speninės ataugos ligos

2016 m. ligotumas akies ir jos priedinių organų, ausies ir speninės ataugos ligomis tiek Klaipėdos rajone, tiek Lietuvoje statistiškai reikšmingai nesiskiria. Klaipėdos rajone 143 vaikai sirgo akies ir jos priedinių organų ligomis ir 34 vaikai buvo sergantys ausies ir speninės ataugos ligomis. Palyginus su 2015 metais, Klaipėdos rajone ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis statistiškai reikšmingai padidėjo, o ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis atvirkščiai – sumažėjo.

Lytinės ir šlapimo sistemos ligos

2016 m. Klaipėdos rajone 65 vaikai sirgo lytinės ir šlapimo sistemos ligomis. Klaipėdos rajone statistiškai reikšmingai mažesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje. Palyginus su 2015 m., Klaipėdos rajone ligotumas lytinės ir šlapimo sistemos ligomis statistiškai reikšmingai sumažėjo.

1 lent. Mokinių sveikatos rodikliai 2016 m. tęsinys

Amžiaus grupė	Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praeitų metų
7-17 m.	6.	Ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais (D50-D89)(1000 vaikų)	8	1.70	1.48	7.58	1.87		NA
	7.	Ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis (E00-E90)(1000 vaikų)	52	11.05	5.68	28.17	10.82		-48.00
	8.	Ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais (F00-F99)(1000 vaikų)	100	21.25	5.52	103.09	19.82		38.89
	9.	Ligotumas nervų sistemos ligomis (G00-G99)(1000 vaikų)	72	15.30	6.99	31.88	13.15		-49.65
	10.	Ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis (H00-H59)(1000 vaikų)	143	30.39	5.15	81.97	26.60		320.33
	11.	Ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis (H60-H95)(1000 vaikų)	34	7.23	5.03	28.17	9.78		-46.00
	12.	Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis (I00-I99)(1000 vaikų)	63	13.39	2.97	43.62	7.54		-95.82
	13.	Ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis (J00-J99)(1000 vaikų)	1506	320.09	65.57	762.89	202.87		236.90
	14.	Ligotumas virškinimo sistemos ligomis (K00-K93)(1000 vaikų)	447	95.01	17.70	176.47	68.65		313.99
	15.	Ligotumas odos ir poodžio ligomis (L00-L99)(1000 vaikų)	108	22.95	3.76	103.09	20.22		5.86
	16.	Ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis (M00-M99)(1000 vaikų)	102	21.68	6.99	58.82	18.79		47.78
	17.	Ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemų ligomis (N00-N99)(1000 vaikų)	69	14.67	6.99	49.18	9.91		-64.61
	18.	Susižalojimų, apsinuodijimų ir tam tikri išorinių poveikių padarinių skaičius (S00-I98)(1000 vaikų)	195	41.45	16.39	70.42	39.25		-77.46
	19.	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V00-Y89)(100000 vaikų)	-	-	-	-	-	-	-

APIBENDRINIMAS

- 88,7 proc. Klaipėdos rajono mokinių dalyvavo ugdymo veikloje be jokių apribojimų.
- Klaipėdos rajone daugiau nei pusė pasitikrinusių mokinių turėjo normalų svorį, mažiau nei penktadalis pasitikrinusių turėjo antsvorį ar nutukimą.
- 85,3 proc. Klaipėdos r. mokinių turėjo éduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų. Nuo 7 iki 10 klasės mokiniai turėjo daugiausia nuolatinių dantų, kurie buvo pažeisti éduonies.
- Kas antras mokinytis Klaipėdos rajone turėjo regos sutrikimą.
- Palyginus su 2015 metais, Klaipėdos rajone mokinių (7-17 m.) ligotumas virškinimo sistemos, kvėpavimo sistemos, akies ir jos priedinių organų, odos ir poodžio, jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis, psichikos ir elgesio sutrikimais yra padidėjęs.
- Palyginus su 2015 metais, Klaipėdos rajone mokinių (7-17 m.) ligotumas kraujotakos sistemos, endokrininėmis ir medžiagų apykaitos, nervų sistemos, ausies ir speninės ataugos, lytinės ir šlapimo sistemos ligomis yra sumažėjęs.

Parengė:

Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialistė Monika Steponkienė,
tel. (8 46) 45 37 54, el. p. monika.steponkiene@visuomenessveikata.lt